

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

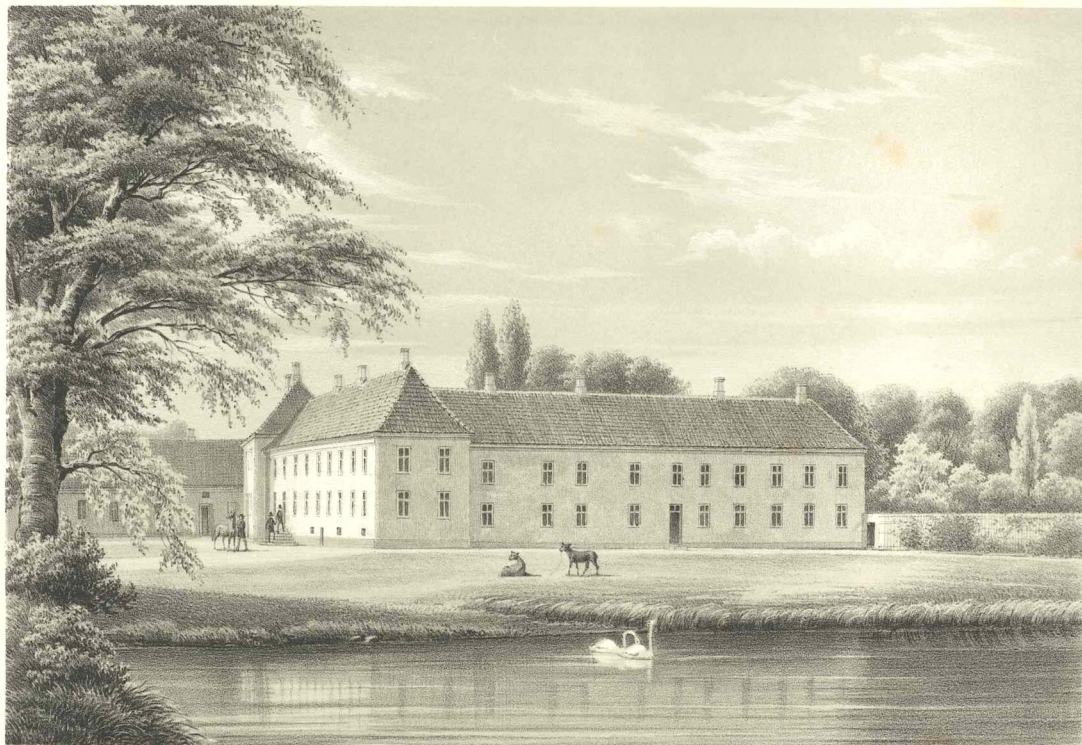
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Töcherlins del. A. May illustr.

C. A. Reitzels Forlag.

Em. Barrentzen & Co Indl. Inst.

VEDELSBORG

för Iversnæs . i Fyn . opført 1706.

VEDELSBORG

för Iversnæs i Kyn. opført 1706.

I Baag Herred i Fyn skyder sig en brev Halsv ud i Lille Belt lige for Brandø og banner tilligemed denne Husby Sogn; den bredere Deel af Halsvæn, som forbinde denne med Fastlandet, er bedækket med Vønderbyer og enkelte Gaarde, paa den smalle Deel derimod ligger kun Høvedsgaarden Vedelsborg, Høvedsædet for Grevskaftet af samme Navn, imellem smukke Skove, frodige Marker og Ænge, med delig Udfigt til Beltets Bønde og talrige Ør samt de smukke Kyster paa begge Sider.

Gaarden er aldgammel. Allerede 1295 bestemt Niels Hamundsen (Kille), som eiede meget Gods ligesaa Midbelsart til Afsens, at enhver af dem, som tjente paa hans Gaard Husby, skulde have 4 Mark Penge foruden sin sædvanlige Løn. Husby har altsaa været en Høvedsgaard, rimeligvis den, som han selv beboede eller hvor han var født. Derefter nævnes Hr. Anders Stygge, Nicolaus Krummedige, Jens Stigsøn og Verneke Skinkel som Eiere af Iversnæs; de to sidste toge 1396 et Sognevindne paa at Godset i Gømtfær By og Tangetorp (Tanderup) Sogn havde liget under Iversnæs fra gammel Tid og i Nicolaus Krummediges Tid, uden derfra at være solgt eller afhændet. Denne Verneke Skinkel var een af de mange stedbogte Adelsmænd af holfstenk Herkomst, som Erik af Pommern ja stærkt begunstige, fik af Kongen 4000 Mark i Foræring, for hvilke Hindsgavl blev ham pantsat, blev Ridder 1396 og var Rigens Raad, havde Rugaard med Stobby Herred, Vogensø By, Hærridsølev Birk og Wisenbjerg Sogn i Pant for 2000 Mark, eiede Høvedsgaardene Iversnæs, Langsø og Frøbjerg og var een af Landets mægtigste, anseeligste og rigeste Mænd; han døde 1418, hans Frue Karen Sture 1418 eller 1419. Deres ældste Søn Ditto Skinkel arvede Iversnæs og Panteforleningen i Rugaard. Han havde 1419 Strid

med Kongen om Høns, 1442 med Lensmanden paa Hindsgavl om en Jord i Stamby Sogn, stiftede 1446 en Sjøleuesse, ifølge hvilken 3 Gaarde i Udperup Sogn blede skænkede til samtlige Vønds Herreds Præster imod at de den næste Tirsdag efter St. Olufs Dag skulde holde en Messe for ham, hans Frue Cecilie, hans Forældre, hans Datter Jomfru Hilleborg Skinkel og hendes Kæstemand Hr. Knud Henrikken (Gyldeustjerne), hvilken Messe siden gik over til en Prædiken, som endnu 1649 blev holdt. Jomfru Hilleborgs Forlovelse stod, som der fortælles, i Aaret 1448 i stor Fare for at gaae overstyr, idet Kong Christoffers unge Enkedronning havde kastet sine Dine paa den smukke Ridder og tilbød, dersom man vilde vælge ham til Konge, at gifte sig med ham. Rigsraadet var ikke utilbøieligt, men ved den stedbogte Hertug Adolphs og — som det synes — især ved Hr. Erik Dittesøn (Køfenkrands's) Bestræbelser blev Christian af Oldenburg valgt, og Dronningen maatte trøste sig med at han var et Høved høiere end de fleste Mænd.

Maaftee faaer det hermed i Forbindelse at Ditto Skinkel paa denne Tid blev slaat til Ridder, uden Tvivl ved Christian den Førstes Krøning; hans Frue var Cecilie Ludvigs Datter (Barsebe) og deres eneste Datter Jomfru Hilleborg, som dengang endnu synes at have været Barn. Hr. Ditto Skinkel døde i samme Aar 1449 eller i Begyndelsen af det næste, thi allerede tredje Paaftedag (7de April) 1450 kaldes hans Frue sig Enke i et Brev, hvori hun erkjender sig at have to Vøndergaarde til Raan (=: Len) af Fru Grette i Lovisnæs.

Hr. Knud Henrikken (Gyldeustjerne) fik ved sit Giftermaal med Hilleborg Skinkel Iversnæs, Panteforleningen i Rugaard, med mere Gods;

VEDELSBORG

för Iversnæs i Fyn, opført 1706.

Jens eiede han Refstrup, var 1460 Rigsraad, fik 1463 Tilladelse til at indløse Bygholm Slot og Len fra sine Medarvinger og døde 1467, hans Enke 1494. Ved sin Død testamenterede han til sin Svigersøn Peer Bille sin sorte Warje (Krigsskib) med alt Tilbehør, Bøse, Væge og Rjællentzi, hvilket var 800 Mark værd, for hvilken Sum Fru Hilleborg tog det til sig og derimod pantsatte Peer Bille tre Bøndergaarde. Af deres Børn arvede Henrik Knudsen Iversnæs og Refstrup samt Panteforleeningen i Bygholm; han var 1488 Ridder og Rigsraad, blev 1492 i Forening med sin Moder og Sødsfende af Rigets Raad fradømt de 4000 Mark, for hvilke Hr. Bernike Skinkel havde havt Hindsgavl i Pant, da de ikke kunde bevise at han virkelig havde betalt disse Penge, hvorfor man antog det for en Gave af Kongen, som man nu ansaae sig for berettiget til at tilbagefalde; de 2000 Mark, for hvilke Ruggaard stod i Pant, bleve derimod tilfjendte dem, men dette strax efter indløst, hvorimod Hr. Henrik Knudsen fik Læruing til Len. Han gjorde, udfit naar, en Rejse til det hellige Land og pantsatte i den Anledning fire Bøndergaarde, var gift med Karen Bille og døde 1517; de skulde have havt 22 Børn, hvoraf dog kun 10 bleve vorne. 1530 fikstede Moderen og Børnene efter Faderen, da der blev bestemt at hun sin Livstid skulde beholde Iversnæs, Dlidt, Brandes, Føns By, Sparretorn og Riggros. Under Grevens Fejde tilod Grev Christoffer af Oldenborg i Aaret 1534 den ene af Sønerne, Hr. Mogens Gyldenstjerne, sin tro Mand og Raad, at beholde Iversnæs og alt det øvrige Gods, hans Moder og Sødsfende eiede i Fyn, saavel længe indtil disse gif ham — Greven — til Haande paa egne og Kong Christian's Vegne. 1539 fik Hr. Mogens $\frac{1}{3}$ af Brandes's Mageffite af Knud Gyldenstjerne for 1 Gaard i Nørre Dre. 1540 vidne de Mattes Møller, Sognepræst til Husby Kirke, at han havde Kirken og Præstegaarden med deres Tjenere af Hr. Henrik Knudsen og Fru Karine og af Ingen anden, samt efter disses Død af deres Børn. Efter Moderens Død i Aaret 1540 eiede Børnene endnu i nogen Tid Gaarden i Fælledsflak, især Rigsraaden Hr. Mogens og Christoffer Gyldenstjerne; 1540 fik Christoffer 1 Gaard i Husby Holme (=: Holme Juse) af sin Broder Jørgen; 1541 blev nævnet Hr. Mogens Gyldenstjerne til Iversnæs og fik 1542 af Broderen Ditto Sparretorn, 1 Gaard i Føns By med hans Andeel i Føns Stov, 7 Gaarde i Fjeldsted, Ørremmerlykke og Ladegaard i Pant for 1120 rindse Gylden, men 1548 overdrog han sin Andeel i Hovedgaarden til Christoffer for tre Bøndergaarde. Denne havde efterhaanden udløst sine Sødsfende af

Hovedgaarden, som han selv beboede, men Bøndergøbst blev for det Meste adskiltet; 1545 fik han for sig og Arvinger af Kronen Jus patronatus til Drøslø Kirke; ogsaa til Føns Kirke havde han Jus patronatus.

Christoffer Gyldenstjerne døde paa Iversnæs 1562, hans Fru, Anna Parsberg, 1587; hun og hendes Børn modtatte sig længe Biskop Jacob Madsens Forsøg paa at borttage Helgenbillederne af deres Kirke. Af hendes Børn nævnes Henrik Gyldenstjerne til Iversnæs og var først gift med Karen Bille, som døde 1582, derefter med Berthe Trolle, der døde 1598 i Varfjelleng; han døde selv 1604. Foruden ham fikstede Broderen Gabriel til Iversnæs 1589 og 1616, ligesom Søsteren Sophie, der først var gift og boede paa Gaarden til sin Død 1626. Af Henrik's Børn havde Niels Gyldenstjerne 1616 Andeel i Iversnæs, som han imidlertid, da han endnu var ung, maa have afhændet til den rige Hans Lindenov, der rimeligviis udløste de andre Medejere og ved Jomfru Sophies Død i Aaret 1626 kom i Besiddelse af hele Gaarden.

Hans Lindenov er født 1573 paa Fobislet i Nordstædig, som tilhørte hans Fader, blev 1591 jendt til Strassburg og andre Stæder i Udlandet, hvor han blev i 9 Aar. Efter sin Hjemkomst havde han 1601 Bryllup i Rjebenhavn med Rigsraaden Jacob Seefelds Datter Sophie, som døde Aaret efter i Varfjelleng; 1605 giftede han sig anden Gang med Statholder Hr. Breide Ranzaus Datter Elisabeth Sophie og havde med hende 12 Børn. Han blev iste Mal 1609 efter Arild Hvitfeldt forlenet med Dræholm, 1610 med Bornholm, 1621 med Tranevær, blev 1622 Rigsraad, 1624 forlenet med Kallundborg, 1625 Overtroingskommisair i Krigen mod Keiseren; 1630 fik han i Mageffite med Kronen 1 Gaard i Husby Sogn og By, 1 Gaard i Søfjær og 1 Jord til Nygind Mølle, 1634 blev han faaet til Ridder i Anledning af Prinds Christian's Bilager, 1639 forlenet med Hindsgavl og døde paa Iversnæs 1642. Han var sin Tids rigeste Mand og eiede ikke mindre end 9 Herregaarde, nemlig Iversnæs, Søndergaard, Søbygaard, Sandrumgaard, Juulstov og Hindemæe samt Møllegaarden Nislevgaard i Fyn, Drøslø Kloster, Hundslundkloster og Braa i Jylland samt Gaane i Sjælland. Han eiede 1638 8726 $\frac{1}{2}$ Td. Hartkorn, det vil sige en aarlig Indtægt af 8726 $\frac{1}{2}$ Td. Korn, Rug og Byg; af dette Gods laae i Fyn 4703 Td. Hartkorn, i Jylland 2729 $\frac{1}{2}$ Td. og i Sjælland 1293 $\frac{1}{2}$ Td. Da Enken fikstede med sine Børn, blev der udlagt til hver af de 3 Søner 1382 Td. 2 St. Hartkorn, til hver af de 4 Døttre 691 Td. 1 St. Hartkorn, foruden Søndergaard og Nis-

VEDELSBORG

for Iversnæs i Fyn, opført 1706.

levgaard, som Enken beholdt, — Måndt hun boede paa Iversnæs — samt den Pengefum, hvormed Datteren af første Hæstefab blev udløst. — Iversnæs tilfaldt Hans Lindenov, som blev Rigsraad, Ridder, Lensmand paa St. Knudsloster i Odense og gift med Christian den Fjerdes Datter med Kirstine Munk, Frøken Elisabeth Augusta: deres Datter var den beryggede Sophie Amalia Lindenov Friherrinde til Lindenberg, som er omtalt under denne Gaard i 6te Bind af Prospecterne; deres Søn Christian Lindenov gjorde saa stor Gjæld i Holland, fortæller der, at Moderen maatte sælge Iversnæs; hans Legeme, heelt sløbt i Bly, ligger i Husby Kirke og skal saaledes være sendt fra Holland, hvor han døde. Iøvrigt træffer samme Beskrivelse Forældrene som Sønnen, thi ingen af dem kunde holde paa Penge og navnlig var Moderen i høj Grad forfalden til Epil, hvorved hun satte meget overstyr. 1653 solgte Hans Lindenov Lybring Gaard til sin Svigermoder, Fru Kirstine Munk, Søndergaard sit Trinitatis Kirke i Kjøbenhavn for tilgodehavende Penge og meget mere Gods gif tabt, Ulykken slog sig til, idet den svenske Armee under Carl Gustav den 30te Januar 1658 gif over Jæsen ved Brandøss til Fensløv og Lybring, hvor den danske Svirke under Oberst Jens Haderslev eller Løvenklaus efter en uheldig Kamp strakte Gevær ved Fjeldken paa Lybring Mark: en saadan Erobring maatte have stor Brand og Plyndring til Følge, saa at Gaard og Gods maae være blevene meget ødelagte. Hans Lindenov døde 1659 i Kjøbenhavn under Beleiringen og efterlod stor

Gjæld, saa at Sønnens Udskielser i Holland ikke behøve at have kostet saa farsligt meget for at tvinge Moderen til at sælge Gaard og Gods til Christian Urne til Søbygaard: andre Creditorer toge Resten og Fruen lovede siden endnu i mange Aar af en lille Pension, som Kongen havde bevilliget hende.

Den bekendte Hannibal Sehested til Lybring og Veilegaard tilbyttede sig derefter 1664 fra Christian Urne Iversnæs for Lundegaard og affjøbte 1665 de Creditorer, som havde gjort Indførsel i Godset, største Delen af dette, saa at han kom i Besiddelse af Iversnæs, Lybring, Sparretorn med det øvrige Tilliggende; samme Aar fik han af fem Sogne oprettet et Birk, hvis Ting blev holdt ved Kjerlingbjerg i Drølev Sogn. Han var Ørkeimeraad, Storkatmester, Præsident i Rentekamret, Udseesfor i Statscollegiet og Højeste Ret, fransk Ørve og dansk Gesandt i Paris, hvor han døde 1666, efterladende een Datter, Christiane Sophie Sehested, som blev gift med Baron Vilhelm Frederik Wedel til Næs og Nørnberg, der kom her ind i Landet med sin yngre Broder, som var General for de mynsterke Hjelppetropper i Christian den Femtes Tid: Familien var fra Pommern og Mecklenborg og havde allerede været her i Danmark i Valdemar Atterdags Tid. Baron Vilhelm Frederik Wedel kom ved sit Giftermaal i Besiddelse af de store Eiendomme, som havde tilhørt Hannibal Sehested og den 11te December 1672 bleve oprettede til Ørvestab for ham og mandlige Efterkommere under Navn af Wedelsborg, der da kom til at bestaae af følgende Dele:

Vedelsborg Hovedgaardstart	83 Td. Hartorn
Tiender: Konge og Kirkefiende med jus patr. af Husby Sogn	48 Td. —
do. do. do. af Tanderup	— 51½ Td. —
do. do. do. af Gjelsted	— 84½ Td. —
do. do. do. af Rørup	— 49 Td. —

233 Td. , St. , Fdk. , Alb.

Sønder gods: Husby Sogn og By 28 Gaarde 6 Huse Effter 5 Gaarde 2 Huse, Sønder Naby 12 Gaarde, hvoraf een laae øde, 3 Huse, Hygind 6 Gaarde 1 Mølle 2 Huse, Hygindløv 1 Gaard, Brandøss 1 Gaard, Waags 15 Gaarde 11 Huse, Tanderup Sogn Gaare 5 Gaarde 4 Huse, Hjorte 3 Gaarde, Cmtesker 5 Gaarde, Nasse 2 Gaarde, Gjelstund 1 Gaard, Gjelsted Sogn og By 4 Gaarde, Taarup 5 Gaarde, Hønnerup 1 Gaard, Rørup Sogn og By 2 Bol, ialt 94 Gaarde, hvoraf 1 laae øde, 2 Bol, 33 Huse, 1 Mølle.

VEDELSBOERG

för Iversnæs i Fyn. opført 1706.

Lybrønd Hovedgaard med Skov og Giendom, baade ved Gaarden, og ved Føns Skov, som altid har været under Hovedgaarden; item hvad der er lagt under Hovedgaarden, som er taget fra de to Gaarde paa Rud . . . . . 95 Td. 7 Sk. s Fdf. 2 Alb.
Tiender: Konge og Kirketiende af Drølev og Føns med jus patr. 86 Td. Hartf.
do. do. af Balslev Sogn med do. 72 Td. —
do. do. af Udby — med do. 58½ Td. —

216 — 4 — — — —

Bøndergods: Drølev Sogn og By 12 Gaarde 1 Bol 4 Huse, Drølev Skov 2 Gaarde, Ellers 5 Gaarde 1 Huus, Tellerup 6 Gaarde 1 Bol 1 Huus, Lammehøje 1 Gaard 1 Mølle, Ulbrød 1 Gaard, Kjerlingberg 1 Gaard, Gammelmands Mølle, Højbæks Mølle, Føns Sogn og By 17 Gaarde 1 Aalegaard, Føns Skov 15 smaa Gaarde 1 Aalegaard og et øde Huus, Balslev Sogn og By 15 Gaarde 3 Bol 2 Huse, Mosegaard 4 Gaarde 2 Bol, Udby Sogn og By 3 Gaarde 2 Huse, Broendegaard, Rolund 3 Gaarde, Tegby 1 Bol, alt 71 Gaarde, 15 smaa Gaarde paa Føns, 8 Bol 10 Huse 1 øde Huus 2 Aalegaarde 3 Møller.

Tilsammen Bøndergods til begge Gaarde 180 Gaarde, 10 Bol, 44 Huse, 2 Aalegaarde, 4 Møller, ialt . . . . . 1421 — 4 — 3 — 1 —
2050 Td. s Sk. s Fdf. s Alb.

Desuden i Bramstedt Sogn i Holsteen 42 Gaarde 20 Huse, 3 Kroer og 1 Bageri, i hvis Sted skal underlægges Grevskabet . . . . . 500 — — — — —

Summa 2550 Td. Hartforn.

Før at fyldestgjøre den sidste Fordring indkjøbte Greven 1677 fra Trinitatis Kirke i Kjøbenhavn for 14600 Rdl. Søndergaard med ialt 394 Td. 5 Sk. 1 Fdf. Hartforn og 1681 endvidere 18 Td. 3 Sk. Hartforn, saa at Grevskabet 1685 kunde opgives til ialt 2463 Td. 1 Fdf. Hartforn, hvilket dog ved Matrifikelen af 1688 blev nedsat til 2160 Td. 3 Sk. Før at supplere det købte han 1689 Rugaard med ialt 299 Td. 2 Sk. 3 Fdf. 2 Alb. Hartforn, saa at Grevskabet nu udgjorde 2459 Td. 5 Sk. 3 Fdf. 2 Alb., hvormed han dog ikke var tilfreds, men forsøgte Godebst til Søndergaard og Grevskabets Hovedgaarde saameget, at Grevskabet i Aaret 1700 udgjorde 2619 Td. 2 Sk. 2 Fdf. 2½ Alb. Hartforn af alle Slags og saaledes blev det i hans Levetid.

Grev Wilhelm Frederik Wedel var eet af disse excentriske Mennesker, som man i daglig Tale ofte kalder „gale,“ hvorfor Almuen i Fyn endnu gjerne omtaler ham som „den gale Grev Wedel“; hans Excentritet gif saavidt at man

virkelig undertiden er i Tvivl, om han var ved sin Forstandts fulde Brug, skjønt han vistelig var en usædvanlig duelig Mand, hvor Spørgsmaalet var om practiske Interesser, hvilket hans alt omtalte store Sammenbygningen af Jordegods allerede har vist. Hans Forestillinger om den Høshed og Ansæelse, Grevbarligheden havde forfattet, bragte ham til at udlægge den i Grevernes Privilegier omtalte Gaardret paa en Maade, som skaffede ham store Udbytteligheder. I Aaret 1695 lod han nemlig ved en saadan af ham selv udnævnt Gaardret to Personer, rimeligvis hans Forvalter og dennes Kone, ved Navn Claus Brandt og Marie Borger, dømme efter D. l. 6—17—17 og Fr. 4de Martii 1690 — altsaa for Tyveri — til at have deres Boeslod forbrudt samt Hustruen endvidere efter 6—22—1, 2, 3 — om Rufferi og Forsørelse af andre Folks Børn — til at stryges til Ragen, hvilken Dom han lod reqvære paa hende af sin egen bertil udnævnte Starprettet, uagtet hun havde erklæret

VEDELSBORG

for Iversnæs. i Fyn, opført 1706.

Appel. Sagnet vil vide at een af Grevens Døtre var løbet bort med Informatoren paa Gaarden og ved denne Leilighed var bleven hjulpet af Marie Borger, der var hans Søster; rimeligere syntes det at hun har hjulpet Grevens ældste dengang endnu ugifte Søn, Hannibal, med hvem Faderen paa samme Tid var paa en meget spændt Fod (see nedenfor), ved et Kærligheds-ventyr; — hvorom alting er, Grev Wedel havde gyldig Grund til at være meget opbragt, skøndt hans Fremgangsmaade isvrigt ingentunde kunde forsvares. Ifølge den Forurettedes Klage lod Kongen sig Sagens Aften forelese i sit Oehlme-Conseil og vilde have frataget ham hans Virkejurisdiction, men lod sig formilde ved hans meget formaaned Broders, Feltmarschal Grev Wedel Zariskbergs Forbøn. Denne paaberbaader sig som Undskyldning for at Broderens reiserfærdige Sorg har ladet ham overtræde Grændserne for det Uvædelige, dennes tunge Husforø, hvormed Herren havde hjemføgt ham, saa at altsaa en Familieforg maa være med i Spillet; Grevinden var død og blev begravet den 31te Januar 1694, saa at man ikke kan tænke paa hende ved denne Leilighed. Resultatet af denne Forbøn blev at Kongen d. 5te Mai 1696 kasserede den ved Grevens Hof- og Gaardsret imod Kouens Henslydelse til sit Værneting aflagte Dom og erklærede den som udomt, død og magteløs at være, saa at den ikke skulde komme de Paagjældende til Penges Udgift, Ginder, Stade eller Nachseel paa deres ærlige Raad og Nytte i nogen optænkelig Maade, et heller den paa Marie Borger imod hendes begjærede Appellation af Greven ulovligen tilfækte og af hans egen Starpretter fuldbyrdede Execution at komme hende, hendes Mand eller Arvinger og Baarørende til Præjudice eller Grets Forkelelse i nogen Maade. Af sær kongelig Maade og i Betragtning af hans Broders tro Tjeneste har Kongen for denne Gang undladt at straffe ham, som han vel havde forjent, men advarer ham imod at lade den ham i Grevernes Privilegier forundte Gaardsret udøve af nogen Anden end sin Virke-dommer og Virke-skriver, hvilket Kongen har confirmeret i deres Bestallinger, samt til de Executioner, som herefter lovliggen maatte blive foretagne, kuns at bruge de Starprettere, som Kongen har ladet ordinere. Efter Sagnet maatte Greven gjøre et stort Gjeskebud for hele den synte Adol, dertil afhentte Konen i sin egen Kæretz og sætte hende ved Bordet paa sin høire Side over alle Gjæster, samt betale hende en Stades-erstatning af 40000 Rdl. og til Kongen 40000 Rdl., men dette er vel sagtens senere Tilfætninger, da verom intet findes i de kongelige Breve, skøndt en Bengemulst til Kongen og en Erstatningserklæring til den Forurettede meget vel vilde stemme overens med hin Tid's Sitt, om Summerne end ikke have været

saa store. Dgfaa paa andre Maader havde Greven misbrugt sin Myndighed, saaledes fik han i Aaret 1690 et fgl. Reskript i Anledning af Degnen i Balslev, at han ikke herefter skulde have Magt til at befale eller anordne noget af egen Myndighed imod det, som Bøpen og Provsten forrettede i deres Embede, i Aaret 1700 saidt der en Høiesterets Dom imod ham, hvorved de haarde, ubillige Beskyldninger, hvormed han havde bebyrdet sin Slots- og Sognepræst, Hr. Broderus Risbrigh i Husby, kjendtes døde og magteløse at være og at udslætted af Rettens Protocoller, hvor de fandtes indførte; Greven til-dømtes saavel for denne sin haarde Medfart — efter Sagnet havde han ved sin Ridsfoged ladet Præsten vidste ned af Prædikestolen — som i Domfokning og Stadesløsholdelse at betale til Præsten 2000 Rdl. og for sin store Forargelse til vor Frelfers Kirke paa Christianshavn 500 Rdl., samt Præsten nyde den ham af Greven tilfagte aartlige Pen — nemlig 10 Køers Græsning — for at prædike i Capellet paa Vedelsborg. 1702 saidt der atter en Høiesteretsdom imod ham, ifølge hvilken Hr. Risbrigh skulde nyde den i Aaret 1660 Præstefaldet tillagte øde Gaards Grund uden Skatter og Afgift imod at holde Prød og Bliu til Husby Kirke, samt for Stade, Afgang og Omfokninger af Greven erholde 100 Rdl., ligesom Virke-dommeren, K. Larsen, til-dømtes for sin ugrundede Dom og lofstridige Vidners Stedelse at bøde 10 Rdl. til Frelfers Kirke. — Ved sin ældste Søn, Grev Hannibal Wedel, laae Greven ogsaa i Strid og nægtede at give ham det Fornødne, hvorfor denne d. 31te Juli 1696 — altsaa kort efter det fgl. Reskript om Marie Borger's Ragsrygning — erholdt et Reskript til Faderen, at Kongen havde den Tillid til ham, at han herefter vilde anstille sig som en Fader imod sin Søn, Grev Hannibal Wedel, som er antaget blandt Kongens Kammerherrer, og som Faderen nægter Underholdning og det Fornødne, samt spilder hans Credit: Kongen antager at 1200 Rdl. aartlig i det Mindste maa anses for nødvendigt for ham, hvilket Faderen saameget mere er pligtig at udrede, som Sønnen endnu intet af sin Mødrenearv har bekommet.

Slutteligen vilde vi om denne første Grev Wedel Wedelsborg endnu kuns berette at han ifølge Sagnet hver Dag lod sig blæse til og fra Bords af 12 Trompetere. Han døde 1706 paa Rugaard, samme Aar han havde fuldført den nuværende Hovebygning paa Vedelsborg med et meget smukt Capel. Hans ældste Søn, Grev Hannibal Wedel, fæst sig Grev til Vedelsborg, Herre til Lybring, Søndergaard, Rugaard og Sparretorn, var Kammerherre, Amtmand over Alsens og Hindsøgavls Amter samt hvid Ridder, men døde alle-

VEDELSBORG

för Iversnæs i Fyn. opført 1706.

rede 1708, ved hvilken Kellighed hans Enke, Anna Catharina Banner, fik sig udlagt Rugaard til Enkesæde, hvilket hun 1718 bortbyttede til Kongen og som ikke senere blev forenet med Øreskabet Vedelsborg. Dettets Jordegods udgjorde imidlertid i Aaret 1710 alligevel 2615 Td. 5 Sk. 2 Fd. 4 Alb. Hartorn, da der var givet Beberlag for Rugaard.

Øreskrevinden beskrevde udenoiol Øreskabet i sin i Aaret 1700 fødte Søn, Grev Christian 8, Umyndighed og forøgede det Hartorn lidt efter lidt, saa at det 1717 udgjorde 2623 Td. 5 Sk. 2 Fd. 2½ Alb., 1718 2637 Td. 7 Sk. 2 Alb., 1721 2636 Td. 7 Sk. 2 Fd. 1 Alb., hvilket var fordeelt paa følgende Maade.

Vedelsborg Hovedgaard's Hartorn	70 Td. 4 Sk. 1 Fd. 1 Alb.				
Stovslyd	16 — 6 — 2 — 2 —				
					87 Td. 3 Sk. 1 Fd. 1 Alb.
Bøndergods: De 300 Td. Frihedshartorn, nemlig 23 Gaarde og 2 Huse i Husby Sogn og By, 1 Huus i Holme, 5 Gaarde i Effjor, 7 Gaarde i Hygind, 1 Gaard i Hygindtorp, 11 Gaarde 4 Huse i Sønder Naby, 1 Gaard paa Brandø . . .					
Ufrit. Husby Sogn og By 5 Huse, Brandø Stov, Hygind Mølle, Hygindtorp 1 Gaard, Landerup Sogn Gaarde 9 Gaarde 3 Huse, Rue 1 Gaard, Brende Mølle, Effelund 1 Gaard, Hjorte 6 Gaarde 1 Huus, Entesjær 10 Gaarde 2 Huse, Kermose 1 Gaard, Nalle 2 Gaarde, Sandager Sogn og By 1 Præstegaard 1 Degnebolig og nogle Kirkejorder, Hølevad Sogn 1 Annergaard og 1 Kirkejord, Afsens Sogn Baugs 8 Gaarde 11 Huse, Haardløv Sogn og By 1 Kirkegaard, Naby Sogn 1 Præstegaard og 1 Degnebolig, Landerup Sogn 1 Præstegaard og 1 Degnebolig, ialt 87 Gaarde 29 Huse 2 Møller, Herligheden i 1 Annergaard, 1 Kirkegaard, 3 Præstegaarde, 3 Degneboliger og nogle Kirkejorder.	300	—	—	—	—
Lien der: Frit Hartorn. Konge og Kirketiende af Husby Sogn . . . 37 Td. 1 Sk.					
do. do. af Landerup Sogn	51	—	4	—	—
Ufrit Hartorn. Sandager Sogn's Kirketiende	19	Td.	1	Sk.	
do. Hølevad Sogn's do.	14	—	1	—	—
Tybring Hovedgaard's Hartorn, Ager og Eng 76 Td., Stov 16 Td. 5 Sk. 2 Fd. 1 Alb., endvidere Bøns Stov 7 Gaarde hver paa 2—4 Td. 1 Huus, Rud 7 Huse, ialt					
Bøndergods: Drølev Sogn og By 11 Gaarde, Drølevstov 2 Gaarde, Elle's 5 Gaarde Tellerup 7 Gaarde 1 Huus, Lamose Mølle, Høibæk's Mølle, Gammelbams Mølle, Kjerlingberg 1 Gaard, Balslev Sogn og By 11 Gaarde 1 Bol, Mosegaard 8 Gaarde, hvoraf 1 øde, Udby Mose 1 Gaard, Nalund 5 Gaarde, Niby 6 Gaarde, Afsperup Sogn og By 1 Gaard, Baaring 1 Gaard, Blanke 1 Gaard, endvidere i Annergaard 1 Præstegaard 1 Degnebolig, ialt 60 Gaarde, hvoraf 1 øde, 1 Bol, 1 Huus, 3 Møller, Herligheden i 1 Annergaard, 1 Præstegaard og 1 Degnebolig.	114	—	2	—	2 — 2 —
Lien der: Frit Hartorn. Konge og Kirketiende af Balslev Sogn . . . . . 72 — 1 — 1 — 1 —					
Ufrit do. Kirketiende af Giby Sogn	9	—	1	—	1 — 1 —

VEDELSBORG

for Iversnæs i Fyn, opført 1706.

Søndergaard Hovedgaard's Hartorn 36 Td. 3 St., Skov 9 Td. 1 Fd.	45 Td. 3 St. 1 Fd. = 11b.
Bøndergods: Rørup Sogn Haldbo 2 Gaarde, Ebbstrup 1 Gaard, Dømsøegaard 1 Gaard, Gribshvad 1 Gaard 1 Kro, Grimmersød 1 Gaard, Hellebølle 2 Gaarde, Gjelsted Sogn og By 6 Gaarde 4 Huse, Gjelstedtaarup 7 Gaarde, Rindstrup 6 Gaarde, Hønerup 1 Gaard og 1 øde Sted, Volden 1 Gaard, Lunge 5 Gaarde, Harendrup Sogn og By 2 Gaarde, Kjerle Sogn og By 3 Gaarde, Drøbsbjerg 1 Gaard 1 Huus, Hellebølle Hule 1 Huus, Gyby Sogn og By 9 Gaarde 1 Huus, ialt 49 Gaarde 7 Huse og 1 Kro; dertil 2 Annergaarde, 3 Præstegaarde 3 Degneboliger og nogle Kirkejorder.	
Liender: Frit Hartorn. Konge og Kirketiende af Gjelsted Sogn	84 Td. 4 St.
do. do. do. af Rørup Sogn	49 — — —

Ufrit do. Kirketienden af Hjelsted Sogn 31 Td. 6 St. do. af Harendrup Sogn 18 Td. do. af Kjerle Sogn 27 Td.	133 — 4 — — — —
Bannerslund eller Sparretorn Hovedgaard's Hartorn 21 Td. 6 St. 3 Fd. 2 1/2 Alb. Skov 1 Td. 5 St. 1 Fd. 1 1/2 Alb.; dertil er 1718 istedetfor Rugaards Hovedgaard's tart lagt følgende: Middelfart Sogn Høns 4 Gaarde, Høns Skov 4 Gaarde 1 Huus, ialt 59 Td. 5 St. 2 Fd. 2 1/2 Alb., gjør	
Bøndergods: Høns Sogn og By 17 Gaarde 1 Huus, Udby Sogn Ronæs 2 Gaarde, Udby 1 Gaard 2 Huse, Broende 1 Gaard, Rolund 1 Huus, Wiby Mølle, Gømborg Sogn og By 17 Gaarde med Svins Græsning 6 Td. 3 St. 1 Fd. 1 1/2 Alb. Hartorn og Skrup Jorder 19 Td. 6 St. 1 Fd. 1 1/2 Alb. Hartorn, endvidere 7 Huse, ialt 36 Gaarde 12 Huse, 1 Mølle; dertil 1 Annergaard, 3 Præstegaarde, 2 Degneboliger og nogle Kirkejorder.	83 — 1 — 3 — 2 —
Liender: Frit Hartorn, Konge og Kirketiende af Drøvel og Høns Sogn 55 Td. = St. do. do. do. af Udby Sogn	58 — 4 —
Ufrit do. Kirketienden af Gømborg Sogn	113 — 4 — — — —
Ufrit do. Kirketienden af Gømborg Sogn	21 — — — — —

Det samlede Hartorn 2636 Td. 7 St. 2 Fd. 1 1/2 Alb., fordeles sig altsaa paa følgende Maade:

A. Frit:	
1. 4 Hovedgaarde med frie Hovedgaardstærter	330 Td. 2 St. 3 Fd. 1 1/2 Alb.
2. Frie Kirkejorder	17 — 6 — — — 2 —
3. Frihedshartorn i Husby Sogn	300 — — — — —
4. 16 frie Konge- og Kirketiender af 8 Sogne	407 — 4 — — — —
5. 10 Præstegaarde og 9 Degneboliger	80 — 4 — — — —
	1136 — 1 — 3 — 2 —

VEDELSBORG

För Iversnæs i Fyn. opført 1706.

B. Ufrit:					
6.	Contribuerende Bøndergods Ager og Eng	1296 Td.	2 Sk.	2 Fdf.	2 Alb.
7.	do. Stoveshyd	34	—	—	1 — 2 —
8.	do. Annershyd	30	—	4 —	— 1 —
9.	7 Kirketiender	139	—	7 —	— — —
					1500 Td. 5 Sk. 2 Fdf. 2 Alb.
Cumma					2636 Td. 7 Sk. 2 Fdf. 1 Alb.

Paa Bøndergodsset fandtes 232 Gaarde 1 Bol 49 Huse 6 Møller, 1 Kro og 6 Annergaarde.

Da Grev Christian Ludvig Wedel var uordentlig og ødsel, tog Grevskabets tilliggende Jordegods imidlertid snart igjen af. 1730 udgjorde det samlede Hartorn kun 2566 Td., 1734 erhvervede han to fgl. Resolutioner for Afhændelsen af 500 Td. Hartorn imod at der aarlig i 17 Aar blev indkøbt 30 Td. Hartorn, hvilket 1757 forandredes til, at der under Lenet enten skulde lægges 500 Td. Hartorn eller 2000 Rbl. aarlig i 17 Aar, altsaa oplægges en Fideicommisscapital paa 34000 Rbl., indtil Jordegods kunde erholdes; den store Jøns Skov blev nebhugget og udlagt til Bøndergaarde; 1759 solgte Greven Søndergaard til Conferentsraad og Amtmand Simonsen til Erholm, en stor Deel Gods havde han alt tidligere afhændet og Jordebogen af 2den November 1758 viser følgende betydelige Forandringer.

Vedelsborg Hovedgaardstaxt Ager og Eng	70 Td.	4 Sk.	1 Fdf.	1 Alb.
Stoveshyd	16	—	2 —	2 — 2 —
Tiender: Konges og Kirketiende af Husby og Tanderup Sogne	88	—	4 —	— — —
Tanderup Kirkejorder	9	—	6 —	1 — —
Præstegaarde i begge Sogne samt Degnebolig i Tanderup Sogn	16	—	5 —	2 — —
Husby Præsts Capelbonde i Haarslev	4	—	6 —	— — 1 —
Bøndergods: Frihedshartornet i Husby Sogn, nemlig 22 Gaarde — med 28 Bønder — 1 Bol 2 Huse i Husby, hvilken By siden blev ombeelt til 20 Gaarde 1 Bol 12 Huse, Esker 5 Gaarde, siden ombeelt til 6 Gaarde 4 Huse, Hygind 7 Gaarde, ombeelt til 7 Gaarde 3 Huse, Hygindtorp 1 Gaard, Sønder-Naby 11 Gaarde 4 Huse, ombeelt til 9 Gaarde 11 Huse, Holme 1 Huus, siden 4 Huse, Brandes 1 Gaard	300	—	—	— — — —
Ufrit. Husby 2 Gaarde 1 Huus, Hygindtorp 1 Gaard, Hygind Mølle, Tanderup Sogn Gaarde 9 Gaarde 4 Huse, Rue 1 Gaard, Eskelund 1 Gaard, hvilke 11 Gaarde 4 Huse bleve ombeelte til 10 Gaarde 6 Huse, Hjorte 4 Gaarde 1 Huus, Rakke 2 Gaarde, ombeelt til 3 Beboere, Entekær 7 Gaarde 2 Huse, Afsens Sogn Baags 8 Gaarde 11 Huse, ombeelt til 16 Gaarde 11 Huse	260	—	2 —	3 — 1 —
Hele Godsset udgjorde altsaa nu 82 Gaarde 1 Bol 26 Huse, siden ombeelt til 87 Gaarde, 1 Bol 55 Huse, samt 1 Mølle.				
Tybring Hovedgaardstaxt Ager og Eng	76 Td.	5 Sk.	—	1 Alb.
Stoveshyd	16	—	5 —	— 1 —
Jøns Skov	20	—	7 —	2 — —

114 — 1 — 2 — 2

VEDELSBORG

för Iversnæs i Kyn. opført 1706.

Tiender: Konges og Kirketiende af Drølev og Balslev Sogne	105 Ld. s St. s Fdt. s Alb.
Eiby Sogns Kirketiende	9 — — — — —
Kirkefjorder og Annergaard	5 — 2 — 1 — 1 —
Præstegaard og Degnebøllig	5 — 4 — — — 2 —
Bøndergods: Drølev Sogn og By 13 Gaarde, siden omdeelt til 12 Gaarde 1 Bol 5 Huse, Drølev Stov 1 Gaard, Glesø 5 Gaarde, Tellerup 7 Gaarde 1 Huus, siden lignet til 4½ Gaarde 5 Huse, Kjetlingberg 1 Gaard, Ulstrød 1 Gaard, Lamøse Mølle, Høibøks Mølle, Gammelbøks Mølle, Balslev Sogn og By 11 Gaarde 1 Bol 6 Huse, siden omdeelt til 14 Gaarde 1 Bol 5 Huse, Mosegaard 5 Gaarde	305 — 2 — — — 2 —
Hele Godset udgjorde altsaa 43 Gaarde 1 Bol 13 Huse, 3 Møller, siden omdeelt til 43 Gaarde 1 Halvgaard 2 Bol 22 Huse 3 Møller.	
Bannerstund Hovedgaardstærk Ager og Eng	21 Ld. 6 St. 3 Fdt. 2 Alb.
Stov	1 — 5 — 1 — 1 —
Fens Stov med 4 Gaarde 1 Huus	20 — 4 — 3 — — —
Kirkefjord	3 — 2 — 3 — — —
1 øde Jord	1 — 6 — 2 — — —
	49 — 2 — 1 — 2 —
Tiender: Fens og Udby Sognes Konges og Kirketiender, frit Hartkorn	80 — 4 — — — —
2 Præstegaarde 1 Annergaard 1 Degnebøllig	28 — 4 — 2 — — —
Bøndergods: Fens Sogn og By 16 Gaarde 1 Huus, siden omdeelt til 20 Gaarde 2 Huse, Udby Sogn og By 6 Gaarde 2 Huse, siden 6 Gaarde 4 Huse, Broende 1 Gaard, Ronæs 2 Gaarde, Rolund 4 Gaarde 1 Huus, siden lignet til 5 Gaarde 1 Bol, Biby 7 Gaarde	211 — 5 — 3 — — —
Bøndergaardene udgjorde paa fri og ufri Jord 40 Gaarde 5 Huse, siden lignet og omdeelt til 45 Gaarde 1 Bol 7 Huse.	

Alt Hartkorn 1681 Ld. 2 St. 2 Fdt. 2 Alb.

Besætningen paa Vedelsborg Hovedgaard udgjorde 300 Køer og Høspættingsafgiften 3000 Rdl., Lyringsbesætning 200 Køer, Bannerstunds eller Sparretorns Besætning 100 Køer.

Grev Christian Ludvig Wedel var Gehejmeraad, Kammerherre, Amtmand og hvid Ridder; han døde 1759. Hans Søn Grev Hannibal Wedel var ligeledes Gehejmeraad, Kammerherre, Amtmand og hvid Ridder, samt Overhofmester hos Prindsesse Sophie Magdalene; han skød sig 1766 paa Christiansborg Slot. Hans Søn Grev Fredrik Ludvig, Kammerherre, Stiftamtmand og hvid Ridder, fik atter Grevskabet suppleret til 2500 Ld. Hart-

korn, dog med en Gjæld af 50,000 Rdl.; han fik derfor 1812, da Pengene vare saa yderst flette, Tilladelse til at sælge 80 Ld. Hartkorn Bøndergods for dermed at afbetale denne Gjæld, dog imod at han forpligtede sig til at lægge 7 Ld. Hartkorn Allodialgods ind under Grevskabet samt at configuere en saa stor Capital i Bankfonds at den gav en aarlig Rente af 224 Rdl. Species. Han døde 1817, hvorefter Grevskabet tilfaldt hans Søn Grev Hannibal Wedel, Kammerherre og Major, som døde 1828, hvorved det kom til den nuværende Besidder, Grev Carl Wedel, nu Kammerherre og Ridder af Dannebrog, dog i den Grad belæstet med Appanager og Afdrag paa Gjæld, at det

VEDELSBORG

för Iversnæs i Kyn. opført 1706.

aarlige Dverftud var faare ringe. Ved dennes udmærkede Beflyrelse og heldige Tidssomkændigheder ere Grevskabets aarlige Indtægter nu meget betydelige, ligesom dets tilliggende Jordegods ved Kjøb er blevet forøget med Hovedgaardens Drelund. Grevskabets Kirker og Hovedgaardsbbygninger vare i en meget maadellig Forfatning, da Greven tiltraadte Lenet, men ere nu satte i complet Stand og navnlig Husbj Kirke bleven meget smuk. En Skovstrækning paa

114 Td. Land er imod Erstatning indtaget fra Bønderne og forbandet til Fredskov; en stor Strækning af de saakaldte fynske Alper er Greven isærd med at lade beplante og har i den Anledning truffet Overenskomst med Bønderne. For at bøde paa en mindre god Udskiftning er ny Udskiftning befordret med ikke ubetydelig Opoffrelse.

Under Grevskabet Vedelsborg hører efter den nye Matrikel følgende Jordegods:

Hovedgaard:	Hartorn:				Skovtyd:				Areal, omtrentlig:
Vedelsborg . .	104 Td.	7 Sk.	3 Fdf.	1½ Alb.	15 Td.	6 Sk.	2 Fdf.	2 Alb.	760 Td. Land.
Tybring . . .	85 —	—	1 —	2½ —	16 —	5 —	2 —	1 —	860 — —
Sparretorn . .	49 —	5 —	—	—	1 —	5 —	1 —	1 —	350 — —
Villestov . . .	26 —	1 —	—	2½ —	1 —	6 —	—	1 —	220 — —
Minendal . . .	8 —	7 —	1 —	½ —	—	—	—	—	75 — —
Drelund . . .	16 —	5 —	—	2½ —	—	—	—	—	160 — —

Tilfammen 291 Td. 3 Sk. 3 Fdf. ½ Alb. 36 Td. 7 Sk. 2 Fdf. 2 Alb. 2,425 Td. Land.

Gaardene ere ikke bortforpagtede, men drives for egen Regning med Undtagelse af Villestov, som beboes af Lehnbesidderens Broder, og Minendal.

Grevskabets SkovsAreal vil omtrent være 1,100 Td. Land.

Tiender: Til Grevskabet høre følgende 10 Kirker: Kjerte, Sandager, Tanderup, Husbj, Balslev, Giby, Gamburg, Dreløv, Føns og Udby. Med Kirketienden af Gamburg Sogn er Sognepræsten beneficeret imod at svare aarlig til Grevskabet 21 Td. Byg.

De øvrige 9 Kirkers Tiender ere matrikulerede for 193 Td. 2 Sk. Hartorn og ydes af 1848 Td. 6 Sk. 2 Fdf. 2½ Alb. Hartorn med aarlig: 300 Td. 6 Sk. 1½ Fdf. Rug, 613 Td. 7 Sk. 2 Fdf. Byg og 311 Td. 1 Sk. 3 Fdf. Havre.

Rigeledes høre til Grevskabet 7 Sognes Konge-Tiender, matrikulerede for 155 Td. Hartorn og som ydes af 1384 Td. 2 Sk. 2 Fdf. 2½ Alb. Hartorn med aarlig 230 Td. 2 Sk. 2 Fdf. Rug, 448 Td. 7 Sk. 1 Fdf. Byg og 236 Td. 7 Sk. 3 Fdf. Havre.

Grevskabets Bøndergods har Hartorn Ager og Eng 1693 Td. 5 Sk.

1 Fdf. ½ Alb., fordeelt paa 256 Gaarde, 231 Huse og 7 Møller med Møllestyd 34 Td. 2 Sk., og paa Landtungen Føns Skov er Hartorn — forhen fri Hovedgaardstaxt — 104 Td. 3 Sk. 1½ Alb., som for Tiden er bortfæstet og fordeelt paa 18 Gaarde og 8 Huse. Indtægterne heraf, ikke iberegnet Indtægter, udgjorde 1853: Penge: 5,363 Rdl. 2 ½ 7 ⁸/₁₆, Rugmeel 60 Td. 4 Sk., Rug 97 Td. 2 Sk., Byg 962 Td. 5 Sk. 1 Fdf., Havre 318 Td. 6 Sk. 1 Fdf., Smør 16 Td. 2 Fdg. 51½ Pd., Faar 44, Lam 184, Gjæs 249, Føns 302 og Byg 9965, Vederlaget iftedfor GaardsmandsHoveriet in natura 1885½ Td. Byg og Penge 698 Rdl., hvorved bemærket at NaturalHoveriet er aflest ved frivillig Overenskomst imod et noget forskjelligt Vederlag i Forhold til Hoveriets Størrelse, og at det høieste, der ydes af nogen Gaard, er 12 Td. Byg og 5 Rdl. i Penge.

8 Præstegaarde og 11 Degneboliger med 78 Td. 1 Sk. 1 Fdf. 1 Alb. Hartorn ere incorporerede i Grevskabet.

Det samlede Hartorn af alle Slags udgjør nu efter den nye Matrikel 2,516 Td.

